

Jaarrekening 2016

Stichting Tergooi

INHOUDSOPGAVE	Pagina	
5.1	Geconsolideerde jaarrekening	
5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2016	3
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2016	4
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016	5
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans	12
5.1.6.1	Geconsolideerde mutatieoverzicht immateriële vaste activa op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi 1)	22
5.1.6.2	Geconsolideerde mutatieoverzicht materiële vaste activa/financiële vaste activa op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi 1)	23
5.1.7.1	Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten (Geconsolideerd)	24
5.1.7.2	Specificatie in het boekjaar gereedgekomen projecten (Geconsolideerd)	24
5.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016 (Geconsolideerd)	25
5.1.9	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	26
5.1.10	Enkelvoudige balans per 31 december 2016	30
5.1.11	Enkelvoudige resultatenrekening over 2016	31
5.1.12	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2016	32
5.1.13.1	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi 1)	40
5.1.13.2	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa/financiële vaste activa op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi 1)	41
5.1.14.1	Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten (Enkelvoudig)	42
5.1.14.2	Specificatie in het boekjaar gereedgekomen projecten (Enkelvoudig)	42
5.1.15	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016 (Enkelvoudig)	43
5.1.16	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2016	44
5.1.17	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	47
5.1.18	Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	47
5.2	Overige gegevens	
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	49
5.2.2	Resultaatbestemming	49
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	49

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

ACTIVA	Ref.	31-dec-16 €	31-dec-15 €
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	10.672	0
Materiële vaste activa	2	78.549	74.047
Financiële vaste activa	3	4	0
Totaal vaste activa		89.225	74.047
Vlottende activa			
Voorraden	4	3.844	3.590
Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	2.817	1.838
Debiteuren en overige vorderingen	8	25.444	32.523
Liquide middelen	9	36.027	21.389
Totaal vlottende activa		68.132	59.340
Totaal activa		157.357	133.387
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal		3.224	3.224
Bestemmingsreserves		8.335	8.335
Bestemmingsfondsen		50.074	35.031
Algemene en overige reserves		1.439	1.422
Totaal groepsvermogen		63.072	48.012
Vorzieningen	11	3.631	2.572
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	23.082	26.930
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	6	32	308
Schulden uit hoofde van transitie-regeling	7	0	0
Overige kortlopende schulden	13	67.540	55.565
Totaal kortlopende schulden		67.572	55.873
Totaal passiva		157.357	133.387

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

bedragen x € 1.000,-

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Opbrengsten zorgprestaties	16	238.347	237.922
Subsidies	17	9.446	11.609
Overige bedrijfsopbrengsten	18	27.331	14.566
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>275.124</u>	<u>264.097</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	132.045	129.417
Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	20	15.271	20.644
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	21	38.589	34.320
Overige bedrijfskosten	22	73.218	74.059
Som der bedrijfslasten		<u>259.123</u>	<u>258.440</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		16.001	5.657
Financiële baten en lasten	23	-941	-1.218
RESULTAAT		<u>15.060</u>	<u>4.439</u>
Belastingen		0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u><u>15.060</u></u>	<u><u>4.439</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		-957	4.454
Algemene reserve		17	-15
Reserve aandeel derden		0	0
Bestemmingsfonds Patiënten-innovatie en ICT		7.000	0
Bestemmingsfonds Groenvoorziening nieuwbouw		6.500	0
Bestemmingsfonds Wetenschapsfonds en opleiding		2.500	0
TOTAAL RESULTAAT		<u><u>15.060</u></u>	<u><u>4.439</u></u>

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

bedragen x € 1.000,-

	Ref.	2016		2015	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			16.001		5.657
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen	1	15.271		20.644	
- mutaties voorzieningen	11	<u>1.059</u>		<u>146</u>	
			16.330		20.790
Veranderingen in vlottende middelen:					
- Voorraden	4	-254		-137	
- Mutatie onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-	5	-979		-1.838	
- Overige vorderingen	8	7.079		-5.093	
- Vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -	6	-276		-53	
- Kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	<u>11.975</u>		<u>4.037</u>	
			17.545		-7.926
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>49.876</u>		<u>18.521</u>
Ontvangen interest	21	8		87	
Betaalde interest	21	-949		-1.305	
			<u>-941</u>		<u>-1.218</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			48.935		17.303
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen immateriële vaste activa	1	-10.943		0	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	0		0	
Investeringen materiële vaste activa	2	-19.546		-15.310	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	44		0	
Overige investeringen in financiële vaste activa	3	<u>-4</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-30.449		-15.310
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	12	3.692		739	
Aflossing langlopende schulden	12	<u>-7.539</u>		<u>-7.369</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-3.848		-6.630
				0	
Mutatie geldmiddelen	9		<u><u>14.638</u></u>		<u><u>-4.637</u></u>

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

5.1.4.1 Algemeen

De Stichting Tergooi is statutair gevestigd te Hilversum aan de Van Riebeeckweg 212 en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 32112124. De activiteiten van Stichting Tergooi en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit het voorzien van behoeften op het gebied van gezondheidszorg.

De Stichting Tergooi maakt gebruik van twee locaties:

Stichting Tergooi locatie Hilversum, van Riebeeckweg 212 te Hilversum en Tergooi locatie Blaricum, Rijksstraatweg 1 te Blaricum.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen, en Titel 9 Boek 2 BW.

In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen in de geconsolideerde jaarrekening.

Continuïteitsveronderstelling

Het eigen vermogen van Stichting Tergooi bedraagt per 31 december 2016 € 63,1 miljoen positief. De liquiditeitsbegroting evenals de actuele forecast geven aanleiding tot aanvullende maatregelen die het risico van onderliquiditeit in de eerste helft 2018 voldoende mitigeren. Met het bankconsortium van ING Bank en ABN AMRO bank zijn ratio's afgesproken en daaraan wordt voldaan. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Stelselwijziging

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de Raad van Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Claims en geschillen

Periodiek wordt door de Raad van Bestuur een beoordeling uitgevoerd op alle claims en geschillen teneinde te bepalen in welke mate er sprake is van bestaande en/of voorwaardelijke verplichtingen. Een voorziening wordt opgenomen voor bestaande verplichtingen voor zover het waarschijnlijk is, dat een uitstroom van middelen zal plaatsvinden om de verplichting in te lossen en er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het bedrag van de verplichting. Een voorwaardelijke verplichting dient te worden toegelicht. Aan de hand van de uitkomst van deze beoordeling wordt derhalve bepaald voor welke claims en geschillen een voorziening wordt getroffen en voor welke een toelichting wordt opgenomen. In deze beoordeling maakt de Raad van Bestuur mede gebruik van juridisch advies.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Stichting Tergooi samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Tergooi. De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn tevens opgenomen de stichtingen en vennootschappen die tot de groep behoren. Dit betreft de volgende stichtingen en vennootschappen:

Polikliniekapotheek Tergooiziekenhuizen BV te Hilversum, Esthetisch Medisch Centrum Tergooi BV te Hilversum, Eerstelijns Diagnostisch Centrum Tergooi BV, te Hilversum en Stichting ZBC Tergooi te Hilversum. De aandelen van bovengenoemde BV's zijn voor 100% in het bezit van Stichting Tergooi met uitzondering van het Eerstelijns Diagnostisch Centrum Tergooi BV. De aandelen van het Eerstelijns Diagnostisch Centrum Tergooi BV zijn voor 51% in het bezit van Stichting Tergooi.

Stichting Tergooi heeft geen feitelijk beleidsbepalende zeggenschap in de volgende stichtingen, derhalve zijn deze stichtingen buiten de consolidatie gebleven: Stichting Medisch Coördinerend centrum van Tergooi, Vereniging Stafleden in dienstverband Tergooi, P.V. Tergooi en Stichting Transmurale Farnotherapieutische Zorg.

Aansluitend zijn op grond van artikel 7, lid 5 en 6 van Regelgeving verslaggeving WTZi de volgende stichtingen, die zich kwalificeren als steunstichting, buiten de consolidatie gebleven: Stichting Vrienden Tergooi, Stichting tot Bijstand van Tergooiziekenhuizen en Stichting Ski.

Financiële leasing

Stichting Tergooi leaset een klein deel van de medische inventaris; hierbij heeft Stichting Tergooi grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden.

De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de winst-en-verliesrekening met een vast rentepercentage over de gemiddelde resterende aflossingscomponent. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Vanuit het bedrijfsresultaat wordt de kasstroom bepaald door het vergelijken van de balansposten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2016 geldmiddelen zijn opgeofferd. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen.

Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom: 10% - 20%

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Bij bedrijfsgebouwen, machines en installaties wordt rekening gehouden met een restwaarde van 0 tot 10%.

Op bedrijfsterreinen en op onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen: 2% - 10%
- Machines en installaties: 5% - 10%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 10% - 20%.

Onderhoudskosten worden geactiveerd als onderdeel van de boekwaarde van het actief, indien aan de activeringscriteria is voldaan.

Als gevolg van de wijziging in bekostiging heeft Stichting Tergooi een inschatting gemaakt van de verwachte economische levensduur en de eventuele restwaarde van de panden. Er is besloten om de afschrijvingstermijn van de gebouwen te laten eindigen in 2020, omdat volgens verwachting de nieuwbouw locatie in Hilversum in 2021 in gebruik genomen wordt.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten. De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht.

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Om vast te stellen of er voor een financieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Bijzondere waardevermindering vaste activa

Vaste activa dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter. Dit doet zich voor bij wijzigingen in omstandigheden die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto-kasstroom die het actief naar verwachting zal genereren. Indien de realiseerbare waarde hoger is dan de boekwaarde, behoort er geen afwaardering plaats te vinden. Indien de realiseerbare waarde van een actief lager is dan de boekwaarde, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de realiseerbare waarde en de boekwaarde. Tergooi beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend. Voor dit vastgoed wordt middels prestatiebekostiging vergoeding ontvangen. Hierbij geldt een overgangstermijn waarin deze overgang gefaseerd wordt doorgevoerd. In samenhang met de beleidsvoornemens van het kabinet inzake de hervorming van de zorg, is geconcludeerd dat sprake is van indicaties die kunnen duiden op een mogelijke duurzame waardevermindering. Als gevolg hiervan dient Stichting Tergooi overeenkomstig RJ 121 te toetsen of de boekwaarde nog kan worden gerealiseerd uit de toekomstige opbrengsten. Tergooi heeft de contante waarde van de toekomstige kasstromen van dit zorgvastgoed benaderd op het niveau van het ziekenhuis en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2016. Daarbij is een termijn gehanteerd voor de komende 30 jaar, tot en met 2045. De uitkomst hiervan is dat geen bijzondere waardevermindering van toepassing is.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt (marktwaarde) waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 2% (2015: 4%). De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Incourante voorraden worden gedurende het jaar in mindering gebracht op de waarde van de voorraden. De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. Zelf geproduceerde medicijnen zijn gewaardeerd tegen materiaal- en loonkosten.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkochte verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rentemethode.

Onderhanden projecten uit hoofde van DBC-zorgproducten

Onderhanden projecten DBC-zorgproducten heeft betrekking op DBC-zorgproducten die vóór balansdatum geopend en per balansdatum nog niet afgesloten zijn. De onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de huidige opbrengstwaarde van de DBC-zorgproducten, indien van toepassing worden eventuele verliezen hierin verwerkt. De voorschotten worden in mindering gebracht op de vorderingen, wanneer de bevoorschotting hoger is dan de onderhanden projecten waardering.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening langdurig zieken

Voor doorbetaling van salariskosten van langdurig zieken is een voorziening gevormd aan de hand van het overzicht (langdurig) zieken per balansdatum. Hierbij is rekening gehouden met eventueel te betalen transitievergoedingen. De voorziening is bepaald op nominale waarde.

Voorziening Medirisk

De voorziening eigen risico WA-verzekering is gebaseerd op de opgave van de WA- schadeverzekeraar en houdt verband met de daadwerkelijk ingediende schadeclaims. De voorziening is bepaald op nominale waarde.

Voorziening Persoonlijk Levensfase budget (zonder toerekening aan jaren)

De voorziening Persoonlijk Levensfase Budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en een disconteringsvoet van 2% (ultimo 2015: 4%).

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans, leeftijd en een disconteringsvoet van 2% (ultimo 2015: 4%).

Voorziening ORT

Op grond van een uitspraak van de kantonrechter inzake een geschil tussen een verpleegkundige en het HagaZiekenhuis is landelijk tussen de brachepartijen, NBA en cao-partners overleg ontstaan over het vergoeden van ORT tijdens verlof. Mogelijk volgt hieruit dat met terugwerkende kracht ORT-vergoeding betaald moet worden aan medewerkers van Stichting Tergooi. Voorzichtigheidshalve is sectorbreed bepaald dat hiervoor in de jaarrekening 2016 een voorziening wordt getroffen. Tergooi heeft dit voorschift opgevolgd.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

Huurcontracten

Stichting Tergooi heeft huurcontracten gesloten waarbij de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn niet bij de entiteit liggen. Vorderingen uit hoofde van verhuur worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de huur, verwerkt in de winst-en-verliesrekening verantwoord over de looptijd van het contract. Verplichtingen uit hoofde van huur worden, rekening houdend met betaalde huren verwerkt in de verlies en winstrekening.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderinggrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald; b. waarschijnlijke economische voordelen; c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald; en d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening).

Subsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Overige bedrijfsopbrengsten

Stichting Tergooi heeft opbrengsten uit verhuur van gebouwonderdelen, opleidingen voor derden en laboratorium werkzaamheden voor derden anders dan onderlinge dienstverlening. Deze opbrengsten worden genomen op moment van realisatie.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Tergooi heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Stichting Tergooi heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Tergooi. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Tergooi betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. Het bestuur van het pensioenfonds besluit jaarlijks of er sprake is van indexatie. Per 1 januari 2014 diende het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 104,5% te hebben. De dekkingsgraad (na indexatie) bedroeg toen 109%. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad minimaal 123% zijn. De gemiddelde dekkingsgraad per maart 2016 bedroeg 92,3%. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Tergooi heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT)

De WNT is met ingang van 1 januari 2013 van kracht. De beleidsregels toepassing WNT zijn door Tergooi gevolgd en uitgevoerd.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

Ingevolge de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van de instelling. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van intern gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn samenhangend met deze post vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

Overige bedrijfskosten

Onder overige bedrijfskosten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen, en die niet direct aan de kostprijs van de geleverde diensten zijn toe te rekenen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Resultaat deelnemingen (gewaardeerd op netto-vermogenswaarde)

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat voor zover dit aan Stichting Tergooi wordt toegerekend.

5.1.4.4 Sectorontwikkelingen omzetverantwoording medisch specialistische zorg 2012-2016

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In 2015 en 2016 zijn de risico's verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2016 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Tergooi hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015 en evt. eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;
4. Overgangsregeling kapitaallasten.

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Tergooi de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2016 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2016 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2016

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2016 zijn hierna toegelicht voor Stichting Tergooi:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015 en eerdere jaren

Stichting Tergooi heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2015 en eerdere jaren finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2015 opgenomen nuancerings.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2016 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2016 concluderen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Tergooi materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2015 resp. 2016 op basis van schattingen.

Daarnaast is Stichting Tergooi bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2016 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2017 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Tergooi leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting Tergooi nuancerings geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2016 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden. Stichting Tergooi gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting Tergooi geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar

Stichting Tergooi heeft met de zorgverzekeraars voor 2016 schadelastafspraken op basis van plafondafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2016 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2016 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2016 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2016.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Stichting Tergooi heeft de jaren tot en met 2011 afgerekend. Voor 2012 bestaat overeenstemming, over 2013, 2014 en 2015 bestaan nog onzekerheden.

4. Overgangsregeling kapitaallasten

Stichting Tergooi heeft op basis van de beleidsregel Garantieregeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren berekend op welke suppletie Stichting Tergooi recht heeft. Op basis van de berekeningen komt de Stichting Tergooi tot de (voorlopige) conclusie dat er geen rechten zijn tot suppletie.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Tergooi op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000,-

ACTIVA**1. Immateriële vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kosten oprichting en uitgifte van aandelen	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	10.672	0
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	0
Vooruitbetalingen op immateriële activa	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>10.672</u>	<u>0</u>

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	0	0
Bij: investeringen	10.943	0
Af: afschrijvingen	271	0
Boekwaarde per 31 december	<u>10.672</u>	<u>0</u>
Aanschafwaarde	10.943	0
Cumulatieve afschrijvingen	271	0
Boekwaarde per 31 december	<u>10.672</u>	<u>0</u>

Toelichting:

In 2016 wordt de investering van € 10,7 miljoen hoofdzakelijk veroorzaakt door activering van het project ZIS/EPD. Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.1 In toelichting 5.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

2. Materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	37.329	41.763
Machines en installaties	713	896
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	36.154	27.095
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	4.352	4.293
	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>78.549</u>	<u>74.047</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	74.047	79.381
Bij: investeringen	19.546	15.310
Af: afschrijvingen	15.045	13.533
Af: duurzame waardevermindering	0	7.111
Boekwaarde per 31 december	<u>78.549</u>	<u>74.047</u>
Aanschafwaarde	300.177	281.324
Cumulatieve afschrijvingen	221.628	207.277
Boekwaarde per 31 december	<u>78.549</u>	<u>74.047</u>

De boekwaarden van activa onder financiële leasing, die niet in juridisch eigendom worden gehouden door Stichting Tergooi, zijn als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	4.054	0
Boekwaarde per 31 december	<u>4.054</u>	<u>0</u>

Leasebetalingen korter dan 1 jaar € 456, tussen de 1-5 jaar € 3.209 en langer dan 5 jaar € 311.

Toelichting:

In 2016 wordt de investering in andere bedrijfsmiddelen hoofdzakelijk veroorzaakt door activering van het project ZIS/EPD en activering van het Financial lease contract voor de Hybride OK.

De Stichting tot Bijstand van Tergooiziekenhuizen heeft per einde 2015 een aantal panden, om niet, overgedragen aan Stichting Tergooi. Tergooi heeft op deze wijze zeggenschap verkregen over de panden, zodat met het oog op de nieuwbouw en de eventuele sloop van panden, flexibiliteit verkregen wordt.

Als gevolg van gewijzigde bouwplannen, waarvoor financiering met banken ultimo 2016 is overeengekomen, is in 2015 hernieuwd gekeken naar geactiveerde plankosten. In relatie tot de voorliggende nieuwbouwplannen bleek een gedeelte van de plankosten geen toekomstige economische voordelen te bevatten. Dit heeft in 2015 geleid tot een duurzame waardevermindering van € 7,1 miljoen.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.2 In toelichting 5.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Deelnemingen	0	0
Vorderingen op deelnemingen	0	0
Overige effecten	0	0
Overige vorderingen	4	0
Totaal financiële vaste activa	<u>4</u>	<u>0</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>
	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	0
Bij: kapitaalstorting	4
Bij: verstrekte lening	0
Af: ontvangen aflossing leningen	0
Af: waardeverminderingen	0
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>4</u>

Toelichting:

De financiële activa bestaat uit het eigen vermogen van de Polikliniekapotheek Tergooizekenhuizen B.V. en een actieve belasting latentie voor de Vennootschapsbelasting van het Esthetisch Medisch Centrum Tergooizekenhuizen B.V.. Deze actieve belasting latentie heeft een meerjaren karakter en kan verrekend worden met toekomstige resultaten.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Medische en overige voorraden	3.844	3.590
Totaal voorraden	<u>3.844</u>	<u>3.590</u>

Toelichting:

Ultimo boekjaar wordt een voorziening voor incurantheid niet noodzakelijk geacht (ultimo 2015 € 0,-).

5. Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Onderhanden projecten DBC's / DBC-zorgproducten A-segment	23.788	25.479
Onderhanden projecten DBC's / DBC-zorgproducten B-segment	0	0
Onderhanden projecten PAAZ	1.239	1.239
Af: ontvangen voorschotten zorgverzekeraars	22.210	24.880
Totaal onderhanden projecten	<u>2.817</u>	<u>1.838</u>

Toelichting:

De onderhanden projecten over 2016 worden bepaald op basis van de verwachte afgeleide opbrengstwaarde van de eind 2016 openstaande zorgproducten. De waardering heeft plaatsgevonden tegen 100% van de afgeleide opbrengstwaarde. De voorschotten (€ 22,2 miljoen) zijn hierop in mindering gebracht. De contractnuanceringen Zorgverzekeraars (€ 19,0 miljoen) zijn in mindering gebracht op Nog te Factureren Omzet DBC's/DBC-Zorgproducten (toelichting 8). Deze presentatie is conform de in de "handreiking omzetverantwoording" aangegeven systematiek.

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	0
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	32	308
	<u>32</u>	<u>308</u>

Toelichting:

De vordering betreft een optelling van alle positieve bedragen uit onderstaande specificatie en de schulden betreffen alle negatieve bedragen uit onderstaand overzicht financieringsverschillen ZVW en PAAZ.

Financieringsverschillen ZVW

	<u>t/m 2015</u>	<u>2016</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
Saldo per 1 januari	-5.148	0	-5.148
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0
Correcties voorgaande jaren	35	0	35
Betalingen/ontvangsten	4.827	255	5.082
Saldo per 31 december	<u>-286</u>	<u>255</u>	<u>-31</u>
Stadium van vaststelling (per erkenning):	c	a	a

Wegens de verandering in het bekostigingssysteem is de opbrengstverrekeningsystematiek per 2012 geëindigd.

- (a) interne berekening
- (b) overeenstemming met zorgverzekeraar of zorgkantoor
- (c) definitieve vaststelling door de Nederlandse Zorgautoriteit

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Specificatie financieringsverschil in het boekjaar		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	0	0
<i>Vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget:</i>		
Opbrengsten DBC A-segment inclusief toeslagen	0	0
Correcties tot en met 2011	0	35
Betalingen/ontvangsten	255	0
Totaal financieringsverschil	<u><u>-255</u></u>	<u><u>-35</u></u>

Financieringsverschillen PAAZ	<u>t/m 2015</u>	<u>2016</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€
Saldo per 1 januari	2.258	0	2.258
Financieringsverschil boekjaar	44	0	44
Correcties voorgaande jaren	7	22	29
Betalingen/ontvangsten	-2.331	-1	-2.332
Saldo per 31 december	<u><u>-22</u></u>	<u><u>21</u></u>	<u><u>-1</u></u>
Stadium van vaststelling (per erkenning):	c	a	a

Vanaf 2013 is het bekostigingssysteem voor de PAAZ aangepast naar prestatiebekostiging. Daarmee is de opbrengstverrekeningsystematiek per 2013 geëindigd.

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Specificatie financieringsverschil in het boekjaar		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	0	0
<i>Vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget:</i>		
Gedeclareerde DBC-omzet	0	0
Mutatie onderhanden projecten (voor zover ter dekking wettelijk budget)	21	18
Totaal financieringsverschil	<u><u>21</u></u>	<u><u>18</u></u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

7. Schulden uit hoofde van transitierегeling

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	0	-4.842
Mutatie voorgaande jaren	0	0
Betalingen/ontvangsten	0	4.842
Transitiebedrag	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	0
- schulden uit hoofde van transitierегeling	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

De schuld uit hoofde van de transitierегeling, zoals opgenomen ultimo 2014 conform de beschikking van de NZa, is betaald in 2015.

8. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	5.844	19.229
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	14.643	9.063
Vooruitbetaalde bedragen	2.233	361
Nog te ontvangen bedragen	274	434
Voorziening oninbare vorderingen	-460	0
Overige overlopende activa	2.910	3.436
Totaal overige vorderingen	<u>25.444</u>	<u>32.523</u>

Toelichting:

De voorziening, die in aftrek op de debiteuren is gebracht, bedraagt € 593.000 (2015 € 567.000)

De daling van de vordering op debiteuren wordt veroorzaakt door de vertaging van facturatie (eind december 2016) door de implementatie van een nieuw ZIS/EPD.

Alle overige vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bankrekeningen	36.025	21.384
Kassen	2	5
Totaal liquide middelen	<u>36.027</u>	<u>21.389</u>

Toelichting:

Op 23 december 2016 heeft Stichting Tergooi € 16,0 miljoen ontvangen van Stichting tot Bijstand.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de groep.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	3.224	3.224
Bestemmingsreserves	8.335	8.335
Bestemmingsfondsen	50.074	35.031
Algemene en overige reserves	1.439	1.422
Totaal groepsvermogen	<u>63.072</u>	<u>48.012</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.224	0	0	3.224
Totaal kapitaal	<u>3.224</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.224</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve MVA	8.335	0	0	8.335
Totaal bestemmingsreserves	<u>8.335</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>8.335</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	35.031	-957	0	34.074
Bestemmingsfonds Patiënten-innovatie en ICT	0	7.000	0	7.000
Bestemmingsfonds Groenvoorziening nieuwbouw	0	6.500	0	6.500
Bestemmingsfonds Wetenschapsfonds en opleiding	0	2.500	0	2.500
Totaal bestemmingsfondsen	<u>35.031</u>	<u>15.043</u>	<u>0</u>	<u>50.074</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Algemene Reserve	1.422	17	0	1.439
Reserve aandeel derden	0	0	0	0
Totaal algemene en overige reserves	<u>1.422</u>	<u>17</u>	<u>0</u>	<u>1.439</u>

Toelichting:

De bestemmingsreserve materiële vaste activa ad. € 8,3 miljoen is gevormd om verwachte aanvullende afschrijvingslasten in toekomstige jaren tot de nieuwbouw in 2019 op te kunnen vangen. Deze beperking is door de Raad van Bestuur opgelegd.

Stichting tot Bijstand heeft op 23 december 2016 haar financiële middelen, bestaande uit een bedrag van € 16,0 miljoen, overgemaakt aan Stichting Tergooi. De specifieke bestedingsdoelen zijn vastgelegd in de bestemmingsfondsen Patiënten-innovatie en ICT, Groenvoorziening nieuwbouw en Wetenschapsfonds en opleiding.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 31-dec-15	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-16
	€	€	€	€	€
Overige voorzieningen:					
Voorziening jubileum	737	431	137	0	1.031
Voorziening langdurig zieken	682	467	224	458	467
Voorziening Persoonlijk Leefstijdsfase Budget	400	88	79	23	386
Voorziening ORT	0	800	0	0	800
Voorziening Medirisk	753	585	98	293	947
Totaal voorzieningen	<u>2.572</u>	<u>2.370</u>	<u>537</u>	<u>774</u>	<u>3.631</u>
					31-dec-16
					€

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.028
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	0

Toelichting per categorie voorziening:

De voorzieningen voor jubileumuitkeringen betreft de toekomstige uitgaven voor additionele salarisbetalingen van medewerkers die conform de CAO vastgestelde duur van een dienstverband hebben bereikt.

De voorziening loondoorbetaling bij ziekte is gevormd voor de medewerkers die per balansdatum ziek zijn, en waarvoor een loondoorbetalingsverplichting geldt. De voorziening is bepaald op basis van inschattingen van de ziekteduur.

De voorziening voor de uren van het Persoonlijk Leefstijdsfase Budget (PLB) heeft als uitgangspunten de opbouw van het personeelsbestand verdeeld in leeftijdsgroepen en het toekomstig salaris.

De voorziening onregelmatigheidstoelag (ORT) is voor het met terugwerkende kracht uitkeren van ORT tijdens vakantie over de jaren 2012, 2013 en 2014 volgens het CAO voorstel.

Met ingang van 2013 heeft Stichting Tergooi gekozen voor de Stop-loss verzekering van Medirisk aangaande letselschadeverzekering van het ziekenhuis. De Stop-loss verzekering resulteert in een hoger eigen risico bij het ziekenhuis dat tot uitdrukking komt in de voorziening.

Bij de voorzieningen voor jubileum en persoonlijk leefstijdsfase budget is een disconteringsvoet van 2% toegepast. De disconteringsvoet is meegenomen in de kolom 'dotatie' van het verloopoverzicht.

PASSIVA

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Schulden aan banken	23.082	26.930
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>23.082</u>	<u>26.930</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2016	2014
	€	€
Stand per 1 januari	34.243	41.198
Bij: nieuwe leningen	3.692	739
Af: aflossingen	7.292	7.694
Stand per 31 december	<u>30.642</u>	<u>34.243</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	7.560	7.313
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>23.082</u>	<u>26.930</u>

<i>Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:</i>	2016	2015
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	7.560	7.313
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	23.082	26.930
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	592	281

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

In 2016 is het contract met Philips Medical Capital beoordeeld als Financial lease. Aan 3 vereisten van RJ 292.120 wordt voldaan waarbij wordt gekeken naar de economische realiteit van het contract. Op basis van de bekende gegevens is dan ook sprake van een financial lease ongeacht of Philips Medical Capital het omschrijft als operational lease. Het financial lease contract met Philips Medical Capital is daarom verantwoord als nieuwe lening in 2016.

Aan de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector en de ING Bank N.V. is door Stichting Tergooi een hypotheek gegeven met een hoofdsom van € 86,9 miljoen op alle registergoederen. Tevens is pandrecht verleend aan de hypotheeknemers op roerende zaken die nu en in de toekomst verbonden zijn aan de registergoederen. Met de ING Bank en ABN AMRO Bank zijn uit hoofde van de ultimo 2016 overeengekomen nieuwbouwfinanciering de volgende ratio's overeengekomen: de DSCR 1 dient minimaal 1,30 te bedragen, de DSCR 2 moet vanaf 2021 worden gerapporteerd, het solvabiliteitsratio dient minimaal 25% te bedragen en de EBITDA dient minimaal 17,0 te bedragen. Tergooi voldoet ultimo 2016 aan deze ratio's. De reële waarde van de langlopende leningen is € 26,9 miljoen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	0	0
Crediteuren	9.607	8.784
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	7.560	7.313
Belastingen en sociale premies	5.660	5.779
Schulden terzake pensioenen	2.433	801
Nog te betalen salarissen	638	995
Reservering vakantiegeld	3.919	3.912
Reservering vakantiedagen	2.133	1.853
Te betalen uren Persoonlijk Leeftijdsfase budget	9.891	8.914
Rekening courant verhoudingen	0	0
Overlopende passiva:		
Overige overlopende passiva	25.698	17.213
Totaal overige kortlopende schulden	<u>67.539</u>	<u>55.564</u>

Toelichting:

Crediteur PFZW wordt verantwoord onder schulden terzake pensioenen á € 1,2 miljoen. In 2015 werd deze gepresenteerd onder crediteuren. Onder overige kortlopende schulden worden onder andere de nuanceringen (afrekening oude schadelastjaren) verantwoord. In 2016 is er een mutatie geweest op de nuancering 2015 van € 2,5 miljoen en voor 2016 is er een nuancering van € 5,7 miljoen opgenomen. De overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

14. Financiële instrumenten**Kredietrisico**

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor het merendeel geconcentreerd bij drie grote verzekeraars.

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

15. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**Hypothecaire zekerheid**

Aan de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector en de ING Bank N.V. is door Stichting Tergooi een hypotheek gegeven met een hoofdsom van € 86,9 miljoen op alle registergoederen. Tevens is pandrecht verleend aan de hypotheeknemers op roerende zaken die nu en in de toekomst verbonden zijn aan de registergoederen.

Garantiestelling

Aan de Onderlinge Waarborgmaatschappij voor Instellingen in de Gezondheidszorg MediRisk B.A. (Medirisk) is ultimo 2015 een garantiestelling afgegeven van € 0,5 miljoen ten behoeve van een kapitaalversterking. Deze kapitaalversterking, alsmede de kapitaalversterking van de overige leden, zorgt ervoor dat Medirisk per 1 januari 2016 voldoet aan de Sovency-II eisen.

Stichting Tergooi kan geen beroep meer doen op de trekkingsrechten uit het in 2012 afgeschafte financieringsregime.

Operational Lease, huurcontracten en automatisering

Type	Item	Bedrag	
		per jaar	Looptijd
Ricoh	Kopieerapparaten	€ 241	1-12-2018
De Lage Landen	Pet CT scan	289	31-8-2020
Stichting Ymere	Huur pand	37	31-12-2020
Medical Information Professional Systems	GLIMS	39	2-3-2025
Greenspread Solar	Zonnepanelen	8	21-6-2026

Verplichtingen korter dan 1 jaar € 613, tussen de 1-5 jaar € 1.289 en langer dan 5 jaar €158.

Calamiteit patiëntenzorg

Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2015 is er in de media veel aandacht geweest voor de calamiteit inzake een patiënt die eind 2014 binnen Tergooi overleed. Inzake deze calamiteit is in februari 2016 een vaststellingsovereenkomst (inclusief financiële vergoeding) gesloten met de moeder van de overleden patiënt. Daarmee is rekening gehouden in deze jaarrekening.

Risico nabetaling ORT tijdens verlof

Op grond van een uitspraak van de kantonrechter inzake een geschil tussen een verpleegkundige en het HagaZiekenhuis is landelijk tussen de brachepartijen, NBA en cao-partners overleg ontstaan over het vergoeden van ORT tijdens verlof. Mogelijk volgt hieruit dat met terugwerkende kracht ORT-vergoeding betaald moet worden aan medewerkers van Stichting Tergooi. Voorzichtigheidshalve is sectorbreed bepaald dat hiervoor in de jaarrekening 2016 een voorziening wordt getroffen. Tergooi heeft dit voorschift opgevolgd.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Het MBI-kader is door de minister geïndexeerd en vastgesteld voor 2014 op € 18.588 miljoen, voor 2015 op € 20.352 miljoen voor 2016 op € 21.049 miljoen.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 is niet bekend of sprake is van een overschrijding van het MBI-omzetplafond over 2015 en 2016.

Op 29 april 2016 heeft de minister van VWS besloten om de geconstateerde overschrijding voor 2013 niet terug te vorderen.

Hiermee vervalt het terugbetalingsrisico voor 2013 in directe zin. Wel heeft de minister besloten deze overschrijding in mindering te brengen op het macro budgettair kader voor 2017.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2016. Tergooi is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

5.1.6.1 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTZi

bedragen x € 1.000,-

	Kosten van oprichting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen, en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Immateriële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op immateriële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	0	0	10.943	10.943
- gereed gekomen projecten	0	0	10.943	0	-10.943	0
- afschrijvingen	0	0	271	0	0	271
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.672</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.672</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	0	0	10.943	0	0	10.943
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	271	0	0	271
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.672</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.672</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0%	0,0%	10%-20%	0,0%	0,0%	

5.1.6.2 GECONSOLIDEERDE MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi 1)

bedragen x € 1.000,-

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016					
- aanschafwaarde	137.586	32.623	106.822	4.293	281.324
- cumulatieve afschrijvingen	95.823	31.727	79.727	0	207.277
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>41.763</u>	<u>896</u>	<u>27.095</u>	<u>4.293</u>	<u>74.047</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	0	0	73	19.474	19.546
- gereed gekomen projecten	3.206	12	16.196	-19.414	0
- afschrijvingen	7.640	195	7.210	0	15.045
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	565	128	0	694
cumulatieve afschrijvingen	0	565	128	0	694
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-4.434</u>	<u>-183</u>	<u>9.059</u>	<u>59</u>	<u>4.502</u>
Stand per 31 december 2016					
- aanschafwaarde	140.792	32.070	122.962	4.352	300.177
- cumulatieve afschrijvingen	103.463	31.357	86.808	0	221.628
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>37.329</u>	<u>713</u>	<u>36.154</u>	<u>4.352</u>	<u>78.549</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2%-10%	5%-10%	10%-20%	0,0%	

5.1.7.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN (GECONSOLIDEERD)

bedragen x € 1.000,-

Projectgegevens			Investeringen				
Nummer	Datum	Omschrijving	t/m 2015	2016	t/m 2016		Jaar van oplevering
					gereed	onderhanden	
			€	€	€	€	
Diversen	31-12-2016	Nieuwbouw Tergooi	218	2.537	0	2.755	2020
	31-12-2016	Diverse onderhanden werk	4.075	27.952	30.430	1.597	
Totaal			<u>4.293</u>	<u>30.489</u>	<u>30.430</u>	<u>4.352</u>	

5.1.7.2 SPECIFICATIE IN HET BOEKJAAR GEREEDGEKOMEN PROJECTEN (GECONSOLIDEERD)

Projectgegevens				
Nummer	Datum	Omschrijving	Activapost	Totaal
€				
Diversen	31-12-2016	Terreinen	Bedrijfsgebouwen en terreinen	101
Diversen	31-12-2016	Verbouwingen	Bedrijfsgebouwen en terreinen	2.516
Diversen	31-12-2016	Instandhouding	Bedrijfsgebouwen en terreinen	589
Diversen	31-12-2016	Installaties	Machines en installaties	12
Diversen	31-12-2016	Inventaris	Andere vaste bedrijfsmiddelen	8.553
Diversen	31-12-2016	Automatisering	Andere vaste bedrijfsmiddelen	7.576
Diversen	31-12-2016	Automatisering	Kosten van intellectuele eigendom	10.943
Diversen	31-12-2016	Vervoer	Andere vaste bedrijfsmiddelen	139
Totaal				<u><u>30.430</u></u>

BIJLAGE

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016 (geconsolideerd)
bedragen x € 1.000,-

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke-lijke rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossings-wijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
ING Bank 65.14.11.076	1-jul-10	55.000	10	Geldlening	2,60%	25.208	0	5.500	19.708	0	4	lineair	5.500	hypothecair
BNG 40.105025.01	29-dec-00	22.689	20	Geldlening	3,24%	5.956	0	1.134	4.821	0	4	lineair	1.134	borging WIZ
Ned. Waterschapsbank	2-mrt-05	5.000	10	Geldlening	3,35%	0	0	0	0	0	0	lineair	0	borging WIZ
BNG 40.91228	3-jul-00	10.083	20	Geldlening	5,96%	2.395	0	504	1.891	0	4	lineair	504	borging WIZ
DLL 52844340059375	1-sep-15	114	3	Financial lease	0,00%	105	0	41	63	0	2	lineair	38	object
DLL 52846040099334	1-sep-15	625	5	Financial lease	3,29%	580	0	113	467	0	4	annuitair	122	object
Philips Medical Capital	1-dec-16	3.685	6	Financial lease	2,27%	0	3.692	0	3.692	592	6	annuitair	262	object
Totaal						34.243	3.692	7.292	30.643	592			7.560	

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000,-

BATEN**16. Opbrengsten zorgprestaties***De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	236.317	236.165
Overige zorgprestaties	2.030	1.757
Totaal	<u><u>238.347</u></u>	<u><u>237.922</u></u>

17. Subsidies*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS (opleidingsfonds)	7.533	9.740
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS (kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg)	1.913	1.869
Totaal	<u><u>9.446</u></u>	<u><u>11.609</u></u>

Toelichting:

In 2016 is er minder subsidie voor FZO (€ 1,2 miljoen) en het Opleidingsfonds (€ 1,0 miljoen) ontvangen.

18. Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige dienstverlening	632	694
Overige opbrengsten	10.699	13.872
Opbrengst Stichting tot Bijstand	16.000	0
Totaal	<u><u>27.331</u></u>	<u><u>14.566</u></u>

Toelichting:

Stichting tot Bijstand heeft op 23 december 2016 haar financiële middelen, bestaande uit een bedrag van € 16,0 miljoen, overgemaakt aan Stichting Tergooi. Tevens zijn alle verplichtingen van Stichting tot Bijstand overgedragen aan Stichting Tergooi.

Op 21 maart 2017 is de rechtspersoon St. tot Bijstand opgeheven en uitgeschreven uit het handelsregister.

LASTEN**19. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	97.081	97.363
Sociale lasten	14.625	14.509
Pensioenpremies	8.131	7.887
Andere personeelskosten	4.362	4.071
Subtotaal	<u>124.199</u>	<u>123.830</u>
Personeel niet in loondienst	7.846	5.587
Totaal personeelskosten	<u><u>132.045</u></u>	<u><u>129.417</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):		
Personeel algemene en administratieve functies	248	265
Personeel hotelfuncties	233	239
Personeel patientgebonden functies	1.443	1.437
Leerling verpleegkundig personeel	33	51
Personeel terrein en gebouwgebonden functies	25	26
Personeel werkzaam in buitenland	0	0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>1.982</u></u>	<u><u>2.019</u></u>

Toelichting:

De lonen en salarissen laten een daling van € 0,25 miljoen t.o.v. 2015. De daling wordt veroorzaakt door een daling van de salariskosten als gevolg van de afname van het aantal fte's. De sociale lasten en pensioenpremies zijn daarentegen gestegen.

Het personeel niet in loondienst is gestegen met € 2,2 miljoen. De voornaamste oorzaak ligt bij de extra ondersteuning bij de implementie van ZIS/EPD in 2016.

20. Afschrijvingen op materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	14.709	20.644
Overige afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	271	0
- materiële vaste activa	291	0
Totaal afschrijvingen	<u>15.271</u>	<u>20.644</u>

Toelichting:

Als gevolg van de wijziging in bekostiging heeft Stichting Tergooi een inschatting gemaakt van de verwachte economische levensduur en de eventuele restwaarde van de panden. Er is besloten om de afschrijvingstermijn van de gebouwen te laten eindigen in 2020, omdat volgens verwachting de nieuwbouw locatie in Hilversum in 2021 in gebruik genomen wordt. In 2015 is een duurzame waardevermindering verwerkt van € 7,1 miljoen. Daarnaast zijn er in 2016 een aantal projecten geactiveerd die reeds in 2015 geactiveerd hadden moeten worden.

21. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	38.589	34.320
Totaal	<u>38.589</u>	<u>34.320</u>

Toelichting:

Het honorarium vrijgevestigde medisch specialisten stijgt in 2016 met € 4,3 miljoen voornamelijk door een herberekening op 2015 en 2016 van totaal 3,3 miljoen. Daarnaast is de omzet gestegen waardoor het honorarium vrijgevestigde medisch specialisten naar verhouding mee is gestegen.

22. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	8.240	8.388
Algemene kosten	13.916	14.768
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	46.487	45.877
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	1.511	1.671
- Energiekosten gas	773	772
- Energiekosten stroom	999	1.146
- Energie transport en overig	7	9
Subtotaal	<u>3.290</u>	<u>3.598</u>
Huur en leasing	1.008	1.076
Dotaties en vrijval voorzieningen	277	352
Totaal overige bedrijfskosten	<u>73.218</u>	<u>74.059</u>

23. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	8	87
Subtotaal financiële baten	<u>8</u>	<u>87</u>
Rentelasten	-950	-1.305
Resultaat deelnemingen	1	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-949</u>	<u>-1.305</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-941</u>	<u>-1.218</u>

24. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen materiële gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden, die impact hebben op de jaarrekening.

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

25. Wet normering bezoldiging toefunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging toefunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Tergooi van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Tergooi is € 179.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor toefunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Toefunctionarissen 2016

Naam	functie(s)	(gewezen) toefunctionaris (ja/nee)	met dienstbetrekking (ja/nee)	beloning	betaalbaar op termijn	belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Totale bezoldiging 2016	duur van het dienstverband in het jaar (in dagen)	omvang van het dienstverband in het jaar (fte)	(her-rekende) WNT norm	Totale bezoldiging 2015
Emanuel, J.A.	Voorzitter Raad van Toezicht	ja	ja	€ 15.000	€ -	€ -	€ 15.000	365	1,00	€ 26.850	€ 15.000
Leer, J.W.H.	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 917	€ -	€ -	€ 917	74	1,00	€ 3.629	€ 11.000
A.E. van der Pauw	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 11.000	€ -	€ -	€ 11.000	365	1,00	€ 17.900	€ 11.000
H.J. Rutten	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 8.250	€ -	€ -	€ 8.250	275	1,00	€ 13.486	€ -
A.M. Stiggelbout	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 6.417	€ -	€ -	€ 6.417	214	1,00	€ 10.495	€ -
Wlak, F.F.L.	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 12.833	€ -	€ -	€ 12.833	365	1,00	€ 17.900	€ 11.000
Wageningen, P.N. van	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 11.000	€ -	€ -	€ 11.000	365	1,00	€ 17.900	€ 11.000
Roord, R.J.	RvB voorzitter*	ja	ja	€ 250.450	€ 15.132	€ -	€ 265.582	365	1,00	€ 179.000	€ 269.192
Hollander, J.G. den	RvB lid*	ja	ja	€ 206.040	€ 14.932	€ -	€ 220.972	365	1,00	€ 179.000	€ 224.582

WNT norm voorzitter RvT (15%)	€ 26.850,00
WNT norm lid RvT (10%)	€ 17.900,00
* grens WNT	€ 179.000,00

De leden van de RvT hebben een fictieve dienstbetrekking voor de Wet loonbelasting

Toefunctionarissen 2015

Naam	functie(s)	(gewezen) toefunctionaris (ja/nee)	met dienstbetrekking (ja/nee)	beloning	betaalbaar op termijn	belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Totale bezoldiging 2015	duur van het dienstverband in het jaar (in dagen)	omvang van het dienstverband in het jaar (fte)	(her-rekende) WNT norm	Totale bezoldiging 2014
Emanuel, J.A.	Voorzitter Raad van Toezicht	ja	ja	€ 15.000	€ -	€ -	€ 15.000	365	1,00	€ 30.559	€ 15.000
Leer, J.W.H.	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 11.000	€ -	€ -	€ 11.000	365	1,00	€ 20.373	€ 9.761
Wlak, F.F.L.	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 11.000	€ -	€ -	€ 11.000	365	1,00	€ 20.373	€ 11.000
Wageningen, P.N. van	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 11.000	€ -	€ -	€ 11.000	365	1,00	€ 20.373	€ 11.000
Bussemaker, I.	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 4.325	€ -	€ -	€ 4.325	140	0,38	€ 7.742	€ 4.130
A.E. van der Pauw	Lid Raad van Toezicht	ja	ja	€ 11.000	€ -	€ -	€ 11.000	365	1,00	€ 20.373	€ 11.000
Roord, R.J.	RvB voorzitter**	ja	ja	€ 250.000	€ 14.842	€ -	€ 264.842	365	1,00	€ 203.728	€ 287.662
Hollander, J.G. den	RvB lid**	ja	ja	€ 192.640	€ 14.642	€ -	€ 207.282	365	1,00	€ 203.728	€ 238.536

WNT norm 2015 voorzitter RvT (15%)	€ 30.559,00
WNT norm 2015 lid RvT (10%)	€ 20.373,00
** grens WNT 2015	€ 203.728,00

De leden van de RvT hebben een fictieve dienstbetrekking voor de Wet loonbelasting

Naam	functie(s)	(gewezen) toefunctionaris (ja/nee)	met dienstbetrekking (ja/nee)	beloning	betaalbaar op termijn	belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Totale bezoldiging	duur van het dienstverband in het jaar (in dagen)	omvang van het dienstverband in het jaar (fte)	(her-rekende) WNT norm	Kalenderjaar
Medisch specialist 1	nee	ja	ja	€ 131.260,69	€ 9.803,37	€ -	€ 141.064,06	365,00	75%	€ 134.250,00	2 2016
Medisch specialist 1	nee	ja	**								2 2015
Medisch specialist 2	nee	ja	ja	€ 147.250,88	€ 9.214,06	€ -	€ 156.464,94	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2016
Medisch specialist 2	nee	ja	ja	€ 144.822,74	€ 8.571,78	€ -	€ 153.394,52	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2015
Medisch specialist 3	nee	ja	ja	€ 143.498,29	€ 7.618,10	€ -	€ 151.116,39	365,00	70%	€ 125.300,00	2 2016
Medisch specialist 3	nee	ja	ja	€ 157.565,45	€ 10.737,74	€ -	€ 168.303,19	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2015
Medisch specialist 4	nee	ja	ja	€ 156.906,15	€ 10.396,61	€ -	€ 167.302,66	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2016
Medisch specialist 4	nee	ja	ja	€ 144.532,86	€ 8.050,25	€ -	€ 152.583,11	365,00	75%	€ 134.250,00	2 2015
Medisch specialist 5	nee	ja	ja	€ 149.391,12	€ 9.854,21	€ -	€ 159.245,33	365,00	75%	€ 134.250,00	2 2016
Medisch specialist 5	nee	ja	ja	€ 113.868,87	€ 7.515,45	€ -	€ 121.384,32	365,00	70%	€ 125.300,00	2 2015
Medisch specialist 6	nee	ja	ja	€ 50.960,71	€ -	€ -	€ 50.960,71	365,00	27%	€ 48.330,00	2 2016
Medisch specialist 6	nee	ja	**								2 2015
Medisch specialist 7	nee	ja	ja	€ 141.240,47	€ 9.202,72	€ -	€ 150.443,19	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2016
Medisch specialist 7	nee	ja	**								2 2015
Medisch specialist 8	nee	ja	ja	€ 210.365,35	€ 10.917,87	€ -	€ 221.283,22	365,00	100%	€ 179.000,00	2 2016
Medisch specialist 8	nee	ja	ja	€ 199.544,76	€ 10.759,33	€ -	€ 210.304,09	365,00	100%	€ 179.000,00	2 2015
Medisch specialist 9	nee	ja	ja	€ 161.540,53	€ 8.711,21	€ -	€ 170.251,74	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2016
Medisch specialist 9	nee	ja	ja	€ 155.507,45	€ 8.590,45	€ -	€ 164.097,90	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2015
Medisch specialist 10	nee	ja	ja	€ 226.564,99	€ 10.854,95	€ -	€ 237.419,94	365,00	85%	€ 152.150,00	2 2016
Medisch specialist 10	nee	ja	ja	€ 171.916,79	€ 8.606,36	€ -	€ 180.523,17	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2015
Medisch specialist 11	nee	ja	ja	€ 187.117,23	€ 10.897,45	€ -	€ 198.014,68	365,00	100%	€ 179.000,00	2 2016
Medisch specialist 11	nee	ja	ja	€ 173.684,11	€ 9.677,42	€ -	€ 183.361,53	365,00	90%	€ 161.100,00	2 2015
Medisch specialist 12	nee	ja	ja	€ 166.573,43	€ 10.833,25	€ -	€ 177.406,68	365,00	85%	€ 152.150,00	2 2016
Medisch specialist 12	nee	ja	ja	€ 203.793,44	€ 9.725,78	€ -	€ 213.519,22	365,00	90%	€ 161.100,00	2 2015
Medisch specialist 13	nee	ja	ja	€ 211.894,94	€ 9.807,21	€ -	€ 221.702,15	365,00	90%	€ 161.100,00	2 2016
Medisch specialist 13	nee	ja	ja	€ 199.432,62	€ 9.671,26	€ -	€ 209.103,88	365,00	90%	€ 161.100,00	2 2015
Medisch specialist 14	nee	ja	ja	€ 173.300,50	€ 10.841,92	€ -	€ 184.142,42	365,00	100%	€ 179.000,00	2 2016
Medisch specialist 14	nee	ja	**								2 2015
Medisch specialist 15	nee	ja	ja	€ 180.134,42	€ 10.864,84	€ -	€ 190.999,26	365,00	95%	€ 170.050,00	2 2016
Medisch specialist 15	nee	ja	**								2 2015
Medisch specialist 16	nee	ja	ja	€ 126.210,72	€ 8.118,12	€ -	€ 134.328,84	365,00	70%	€ 125.300,00	2 2016
Medisch specialist 16	nee	ja	ja	€ 121.359,69	€ 7.485,12	€ -	€ 128.844,81	365,00	70%	€ 125.300,00	2 2015
Medisch specialist 17	nee	ja	ja	€ 159.352,72	€ 10.833,25	€ -	€ 170.185,97	365,00	85%	€ 152.150,00	2 2016
Medisch specialist 17	nee	ja	ja	€ 151.498,38	€ 8.585,02	€ -	€ 160.083,40	365,00	80%	€ 143.200,00	2 2015
Medisch specialist 18	nee	ja	ja	€ 246.162,89	€ 10.977,16	€ -	€ 257.140,05	365,00	100%	€ 179.000,00	2 2016
Medisch specialist 18	nee	ja	ja	€ 244.469,86	€ 10.832,09	€ -	€ 255.301,95	365,00	100%	€ 179.000,00	2 2015
Medisch specialist 19	nee	ja	ja	€ 113.965,80	€ 6.627,64	€ -	€ 120.593,44	365,00	65%	€ 116.350,00	2 2016
Medisch specialist 19	nee	ja	**								2 2015
Medisch specialist 20	nee	ja	ja	€ 149.391,12	€ 9.854,21	€ -	€ 159.245,33	365,00	75%	€ 134.250,00	2 2016

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Naam	functie(s)	(gewezen) topfunctionaris (ja/nee)	met dienstbetrekking (ja/nee)	beloning	betaalbaar op termijn	belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Totale bezoldiging	duur van het dienstverband in het jaar (in dagen)	omvang van het dienstverband in het jaar (fte)	(her-rekende) WNT norm	*	Kalenderjaar
Medisch specialist 20		nee	ja	€ 136.767,26	€ 7.515,45	€ -	€ 144.282,71	365,00	70%	€ 125.300,00	2	2015
Medisch specialist 21		nee	ja	€ 146.087,19	€ 9.211,40	€ -	€ 155.298,59	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2016
Medisch specialist 21		nee	ja	€ 140.762,24	€ 8.563,24	€ -	€ 149.325,48	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2015
Medisch specialist 22		nee	ja	€ 184.373,01	€ 10.834,59	€ -	€ 195.207,60	365,00	100%	€ 179.000,00	2	2016
Medisch specialist 22		nee	ja	**							2	2015
Medisch specialist 23		nee	ja	€ 173.300,50	€ 10.841,92	€ -	€ 184.142,42	365,00	100%	€ 179.000,00	2	2016
Medisch specialist 23		nee	ja	**							2	2015
Medisch specialist 24		nee	ja	€ 179.450,51	€ 11.888,92	€ -	€ 191.339,43	365,00	95%	€ 170.050,00	2	2016
Medisch specialist 24		nee	ja	€ 166.229,49	€ 9.626,14	€ -	€ 175.855,63	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2015
Medisch specialist 25		nee	ja	€ 188.723,78	€ 10.897,45	€ -	€ 199.621,23	365,00	100%	€ 179.000,00	2	2016
Medisch specialist 25		nee	ja	€ 194.977,47	€ 10.746,28	€ -	€ 205.723,75	365,00	100%	€ 179.000,00	2	2015
Medisch specialist 26		nee	ja	€ 146.087,19	€ 9.211,40	€ -	€ 155.298,59	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2016
Medisch specialist 26		nee	ja	€ 140.342,24	€ 8.563,24	€ -	€ 148.905,48	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2015
Medisch specialist 27		nee	ja	€ 142.856,20	€ 9.205,62	€ -	€ 152.061,82	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2016
Medisch specialist 27		nee	ja	**							2	2015
Medisch specialist 28		nee	ja	€ 101.561,86	€ 6.489,05	€ -	€ 108.050,91	365,00	60%	€ 107.400,00	2	2016
Medisch specialist 28		nee	ja	**							2	2015
Medisch specialist 29		nee	ja	€ 161.178,90	€ 9.248,78	€ -	€ 170.427,68	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2016
Medisch specialist 29		nee	ja	€ 144.822,74	€ 8.571,78	€ -	€ 153.394,52	365,00	80%	€ -	2	2015
Medisch specialist 30		nee	ja	€ 111.707,82	€ 7.033,52	€ -	€ 118.741,34	365,00	60%	€ 107.400,00	2	2016
Medisch specialist 30		nee	ja	€ 113.868,87	€ 6.950,34	€ -	€ 120.819,21	365,00	60%	€ 107.400,00	2	2015
Medisch specialist 31		nee	ja	€ 121.566,21	€ 10.792,75	€ -	€ 132.358,96	365,00	67%	€ 119.339,30	2	2016
Medisch specialist 31		nee	ja	€ 116.303,90	€ 7.164,26	€ -	€ 123.468,16	365,00	67%	€ 119.930,00	2	2015
Medisch specialist 32		nee	ja	€ 149.677,07	€ 9.205,62	€ -	€ 158.882,69	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2016
Medisch specialist 32		nee	ja	**							2	2015
Medisch specialist 33		nee	ja	€ 175.040,53	€ 16.312,21	€ -	€ 191.352,74	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2016
Medisch specialist 33		nee	ja	€ 183.700,40	€ 8.590,45	€ -	€ 192.290,85	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2015
Medisch specialist 34		nee	ja	€ 158.507,45	€ 8.590,45	€ -	€ 167.097,90	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2016
Medisch specialist 34		nee	ja	**							2	2015
Medisch specialist 35		nee	ja	€ 139.527,19	€ 9.211,64	€ -	€ 148.738,83	365,00	80%	€ 143.200,00	2	2016
Medisch specialist 35		nee	ja	**							2	2015
Medisch specialist 36		nee	ja	€ 112.796,46	€ 7.036,41	€ -	€ 119.832,87	365,00	60%	€ 107.400,00	2	2016
Medisch specialist 36		nee	ja	**							2	2015

* grens WNT € 179.000

** Deze overige functionaris kwam in 2015 niet boven het bezoldigingsmaximum uit van € 179.000,00 en is daarom niet opgenomen in de jaarrekening 2015

Overige rapportage verplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde overige functionarissen zijn er geen andere overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

motivering overschrijdingen WNT-norm

Noot *	Motivering overschrijding
1	De vergoedingen van de RvB en RvT zijn in overeenstemming met de richtlijnen NVTZ/NVZD en de regelgeving WNT. De eventuele overschrijdingen van de WNT vallen binnen de overgangsregeling van de WNT.
2	Geen consequenties op grond van de WNT aangezien hier geen topfunctionarissen in het kader van de WNT betreft.

26. Honoraria onafhankelijke accountant

De honoraria van de onafhankelijke accountant zijn als volgt:

	2016	2015
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	€ 206.029	€ 164.092
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. omzetverantwoording en declaratieonderzoek)	€ 56.574	€ 46.835
3 Fiscale advisering	€ 62.013	€ 296
4 Niet-controlediensten	€ 61.550	€ 26.497
Totaal honoraria accountant	€ 386.166	€ 237.720

Toelichting:

De honoraria voor de controle van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

27. Transacties met verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden en andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Tergooi zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van inzicht. Transacties van deze aard hebben zich niet voorgedaan.

5.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2015

(na resultaatbestemming)

bedragen x € 1000,-

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	10.672	0
Materiële vaste activa	2	78.215	73.950
Financiële vaste activa	3	226	224
Totaal vaste activa		89.113	74.174
Vlottende activa			
Voorraden	4	3.715	3.441
Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	2.817	1.838
Debiteuren en overige vorderingen	7	25.882	32.453
Liquide middelen	9	35.652	21.110
Totaal vlottende activa		68.066	58.842
Totaal activa		<u>157.179</u>	<u>133.016</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	10	3.224	3.224
Bestemmingsreserves		8.335	8.335
Bestemmingsfondsen		50.110	35.032
Algemene en overige reserves		1.726	1.421
Totaal eigen vermogen		63.395	48.012
Vorzieningen			
Overige voorzieningen	11	3.631	2.572
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)			
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	6	32	308
Schulden uit hoofde van transitierегeling	7	0	0
Overige kortlopende schulden	13	67.039	55.194
Totaal kortlopende schulden		67.071	55.502
Totaal passiva		<u>157.179</u>	<u>133.016</u>

5.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

bedragen x € 1.000,-

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	16	238.347	237.922
Subsidies	17	9.446	11.609
Overige bedrijfsopbrengsten	18	24.192	10.976
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>271.985</u>	<u>260.507</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	130.958	128.382
Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa	20	15.237	20.607
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	21	38.589	34.320
Overige bedrijfskosten	22	71.187	71.533
Som der bedrijfslasten		<u>255.971</u>	<u>254.842</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		16.014	5.665
Financiële baten en lasten	23	-929	-1.226
RESULTAAT		<u>15.085</u>	<u>4.439</u>
Belastingen		0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u><u>15.085</u></u>	<u><u>4.439</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<u>2016</u>	<u>2015</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		-922	4.454
Algemene reserve		7	-15
Bestemmingsfonds Patiënten-innovatie en ICT		7.000	0
Bestemmingsfonds Groenvoorziening nieuwbouw		6.500	0
Bestemmingsfonds Wetenschapsfonds en opleiding		2.500	0
TOTAAL RESULTAAT		<u><u>15.085</u></u>	<u><u>4.439</u></u>

5.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000,-

ACTIVA**1. Immateriële vaste activa***De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kosten oprichting en uitgifte van aandelen	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	10.672	0
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	0
Vooruitbetalingen op immateriële activa	0	0
Totaal immateriële vaste activa	<u>10.672</u>	<u>0</u>
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	0	0
Bij: investeringen	10.943	0
Af: afschrijvingen	271	0
Boekwaarde per 31 december	<u>10.672</u>	<u>0</u>
Aanschafwaarde	10.943	0
Cumulatieve afschrijvingen	271	0
Boekwaarde per 31 december	<u>10.672</u>	<u>0</u>

Toelichting:

In 2016 wordt de investering van € 10,7 miljoen hoofdzakelijk veroorzaakt door activering van het project ZIS/EPD. Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.13.1 In toelichting 5.1.14 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

2. Materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	37.321	41.745
Machines en installaties	713	896
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	36.026	27.016
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	4.154	4.293
	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>78.215</u>	<u>73.950</u>
Totaal materiële vaste activa	<u>78.215</u>	<u>79.272</u>
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	73.950	79.272
Bij: investeringen	19.275	15.285
Af: afschrijvingen	15.010	13.496
Af: duurzame waardevermindering	0	7.111
Boekwaarde per 31 december	<u>78.215</u>	<u>73.950</u>
Aanschafwaarde	299.563	280.981
Cumulatieve afschrijvingen	221.348	207.031
Boekwaarde per 31 december	<u>78.215</u>	<u>73.950</u>
<i>De boekwaarden van activa onder financiële leasing, die niet in juridisch eigendom worden gehouden door Stichting Tergooi, zijn als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	4.054	0
Boekwaarde per 31 december	<u>4,054</u>	<u>0</u>

Leasebetalingen korter dan 1 jaar € 456, tussen de 1-5 jaar € 3.209 en langer dan 5 jaar € 311.

Toelichting:

In 2016 wordt de investering in andere bedrijfsmiddelen hoofdzakelijk veroorzaakt door activering van het project ZIS/EPD en activering van het Financial lease contract voor de Hybride OK. De Stichting tot Bijstand van Tergooizekenhuizen heeft per einde 2015 een aantal panden, om niet, overgedragen aan Tergooi. Tergooi heeft op deze wijze zeggenschap verkregen over de panden, zodat met het oog op de nieuwbouw en de eventuele sloop van panden, flexibiliteit verkregen wordt.

Als gevolg van gewijzigde bouwplannen, waarvoor financiering door banken is toegezegd, is in 2015 hernieuwd gekeken naar geactiveerde plankosten. In relatie tot de voorliggende nieuwbouwplannen bleek een gedeelte van de plankosten geen toekomstige economische voordelen te bevatten. Dit heeft in 2015 geleid tot een duurzame waardevermindering van € 7,1 miljoen.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.13 In toelichting 5.1.14 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

5.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Deelnemingen	62	55
Vorderingen op deelnemingen	164	170
Overige effecten	0	0
Overige vorderingen	0	0
Totaal financiële vaste activa	<u>226</u>	<u>225</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>
	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	225
Bij: kapitaalstorting	7
Bij: verstrekte lening	0
Af: ontvangen aflossing leningen	6
Af: waardeverminderingen	0
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>226</u>

Toelichting:

Bij de deelnemingen is het verlies van de Polikliniekapotheek Tergooziekenhuizen B.V. in 2017 op nihil gewaardeerd. De vorderingen op deelnemingen betreffen 2 leningen aan Polikliniekapotheek Tergooziekenhuizen BV en Esthetisch Medisch Centrum Tergooi BV. Op grond van huidige inschattingen wordt enige vorm van langlopende financiering niet noodzakelijk geacht. De overige vorderingen bestaan uit een deelneming in Medirisk van 2,5%. Tergooi is voor haar medische aansprakelijkheid verzekerd bij MediRisk. Medirisk is een onderlinge waarborgmaatschappij waarvan Tergooi één van de leden is. MediRisk moet voldoen aan de voorwaarden van Solvency II die per 1 januari 2016 van kracht zijn geworden.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

<u>Naam, rechtsvorm en vestigingsplaats rechtspersoon</u>	<u>Verschaft kapitaal</u>	<u>Kapitaalbe- lang (in %)</u>	<u>Eigen vermogen ultimo 2016</u>	<u>Resultaat 2016</u>
			€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:				
Polikliniekapotheek Tergooziekenhuizen BV, te Hilversum	18	100%	0	0
Esthetisch Medisch Centrum Tergooi BV, te Hilversum	18	100%	62	7
Eerstelijns Diagnostisch Centrum Tergooi BV, te Hilversum	18	51%	0	0
totaal	<u>54</u>		<u>62</u>	<u>7</u>

Toelichting:

Deelnemingen met een negatief eigen vermogen worden niet als zodanig gepresenteerd. Het negatief eigen vermogen wordt gecorrigeerd op de onderlinge verhoudingen (de vorderingen van Tergooi op deelnemingen). De Polikliniekapotheek Tergooziekenhuizen BV heeft een negatief eigen vermogen van € 323.000.

5.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Medische en overige voorraden	3.715	3.441
Totaal voorraden	<u>3.715</u>	<u>3.441</u>

Toelichting:

Ultimo boekjaar wordt een voorziening voor incurantheid niet noodzakelijk geacht (ultimo 2015 € 0,-).

5. Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Onderhanden projecten DBC's / DBC-zorgproducten A-segment	23.788	25.479
Onderhanden projecten DBC's / DBC-zorgproducten B-segment	0	0
Onderhanden projecten PAAZ	1.239	1.239
Af: ontvangen voorschotten	22.210	24.880
Totaal onderhanden projecten	<u>2.817</u>	<u>1.838</u>

Toelichting:

De onderhanden projecten over 2016 worden bepaald op basis van de verwachte afgeleide opbrengstwaarde van de eind 2016 openstaande zorgproducten. De waardering heeft plaatsgevonden tegen 100% van de afgeleide opbrengstwaarde. De voorschotten (€ 22,2 miljoen) zijn hierop in mindering gebracht. De contractnuanceringen Zorgverzekeraars (€ 19,0 miljoen) zijn in mindering gebracht op Nog te Factureren Omzet DBC's/DBC-Zorgproducten (toelichting 8). Deze presentatie is conform de in de "handreiking omzetverantwoording" aangegeven systematiek.

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	0
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	<u>32</u>	<u>308</u>
	<u>32</u>	<u>308</u>

Toelichting:

De vorderingen betreffen een saldering van alle positieve bedragen uit onderstaande specificatie en de schulden betreffen alle negatieve bedragen uit onderstaand overzicht financieringsverschillen ZVW en PAAZ.

Financieringsverschillen ZVW	<u>t/m 2015</u>	<u>2016</u>	<u>Totaal</u>
	€		€
Saldo per 1 januari	-5.148	0	-5.148
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0
Correcties voorgaande jaren	35	0	35
Betalingen/ontvangsten	4.827	255	5.082
Saldo per 31 december	<u>-286</u>	<u>255</u>	<u>-31</u>
Stadium van vaststelling (per erkenning):	c	a	a

Wegens de verandering in het bekostigingssysteem is de opbrengstverrekeningsystematiek per 2012 geëindigd.

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

5.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	0	0
<i>Vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget:</i>		
Opbrengsten DBC A-segment inclusief toeslagen	0	0
Correcties voorgaande jaren	0	35
Betalingen/ontvangsten	255	0
Totaal financieringsverschil	-255	-35

PAAZ	t/m 2015	2016	totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	2.258	0	2.258
Financieringsverschil boekjaar	44	0	44
Correcties voorgaande jaren	7	22	29
Betalingen/ontvangsten	-2.331	-1	-2.332
Saldo per 31 december	-22	21	-1
Stadium van vaststelling (per erkenning):	c	a	a

Vanaf 2013 is het bekostigingssysteem voor de PAAZ aangepast naar prestatiebekostiging. Daarmee is de opbrengstverrekeningsystematiek per 2013 geëindigd.

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar	2016	2015
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	0	0
<i>Vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget:</i>		
Gedeclareerde DBC-omzet	0	0
Mutatie onderhanden projecten (voor zover ter dekking wettelijk budget)	21	18
Totaal financieringsverschil	21	18

5.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

7. Schulden uit hoofde van transitierегeling

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Saldo per 1 januari 2014	0	-4842
Mutatie voorgaande jaren	0	0
Betalingen/ontvangsten	0	4842
Transitiebedrag	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	0
- schulden uit hoofde van transitierегeling	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

De schuld uit hoofde van de transitierегeling, zoals opgenomen ultimo 2014 conform de beschikking van de NZa, is betaald in 2015.

8. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	5.597	19.110
Vorderingen op groepsmaatschappijen	784	103
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	14.643	9.063
Vooruitbetaalde bedragen	2.233	361
Nog te ontvangen bedragen	274	434
Voorziening oninbare vorderingen	-460	0
Overige overlopende activa	2.811	3.382
Totaal overige vorderingen	<u>25.882</u>	<u>32.453</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de debiteuren is gebracht, bedraagt € 593.000 (2015 € 567.000)

De daling van de vordering op debiteuren wordt veroorzaakt door de vertaging van facturatie (eind december 2016) door de implementatie van een nieuw ZIS/EPD.

Alle overige vorderingen, inclusief de vorderingen op groepsmaatschappijen, hebben een looptijd korter dan een jaar.

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bankrekeningen	35.650	21.105
Kassen	2	5
Totaal liquide middelen	<u>35.652</u>	<u>21.110</u>

Toelichting:

Op 23 december 2016 heeft Stichting Tergooi € 16,0 miljoen ontvangen van Stichting tot Bijstand.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Tergooi.

5.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	3.224	3.224
Bestemmingsreserves	8.335	8.335
Bestemmingsfondsen	50.110	35.032
Algemene en overige reserves	1.726	1.421
Totaal eigen vermogen	<u>63.395</u>	<u>48.012</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.224	0	0	3.224
Totaal kapitaal	<u>3.224</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.224</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve MVA	8.335	0	0	8.335
Totaal bestemmingsreserves	<u>8.335</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>8.335</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	35.032	-922	0	34.110
Bestemmingsfonds Patiënten-innovatie en ICT	0	7.000	0	7.000
Bestemmingsfonds Groenvoorziening nieuwbouw	0	6.500	0	6.500
Bestemmingsfonds Wetenschapsfondsen en opleiding	0	2.500	0	2.500
Totaal bestemmingsfondsen	<u>35.032</u>	<u>15.078</u>	<u>0</u>	<u>50.110</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-15</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Algemene Reserve	1.421	7	-298	1.726
Totaal algemene en overige reserves	<u>1.421</u>	<u>7</u>	<u>-298</u>	<u>1.726</u>

Toelichting:

De bestemmingsreserve materiële vaste activa ad. € 8,3 miljoen is gevormd om verwachte aanvullende afschrijvingslasten in toekomstige jaren tot de nieuwbouw in 2019 op te kunnen vangen. Deze beperking is door de Raad van Bestuur opgelegd.

Stichting tot Bijstand heeft op 23 december 2016 haar financiële middelen, bestaande uit een bedrag van € 16,0 miljoen, overgemaakt aan Stichting Tergooi. De specifieke bestedingsdoelen zijn vastgelegd in de bestemmingsfondsen Patiënten-innovatie en ICT, Groenvoorziening nieuwbouw en Wetenschapsfondsen en opleiding.

Deelnemingen met een negatief eigen vermogen worden niet als zodanig gepresenteerd. Het negatief eigen vermogen wordt gecorrigeerd op de onderlinge verhoudingen (de vorderingen van Tergooi op deelnemingen). De Polikliniekapotheek Tergooiziekenhuizen BV heeft een negatief eigen vermogen van € 323 (Eigen Vermogen van - € 298 minus het resultaat van 2016 van - € 25).

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2016 en resultaat over 2016

De specificatie is als volgt:

	<u>Eigen</u> <u>vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	63.395	15.085
Polikliniekapotheek Tergooiziekenhuizen B.V.	-323	-25
Esthetisch Medisch Centrum Tergooiziekenhuizen B.V.	0	0
Eerstelijns Diagnostisch Centrum B.V.	0	0
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>63.072</u>	<u>15.060</u>

Toelichting:

Het eigen vermogen en resultaat van de Polikliniekapotheek Tergooiziekenhuizen B.V., Esthetisch Medisch Centrum Tergooiziekenhuizen B.V. zijn meegenomen in de het enkelvoudige eigen vermogen en resultaat omdat het 100% deelnemingen zijn van Stichting Tergooi.

Het Eerstelijns Diagnostisch Centrum B.V. is voor 51% deelneming, maar heeft per einde verslagjaar nog eigen vermogen en resultaat.

5.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

11. Voorzieningen

	Saldo per 31-dec-15	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-16
	€	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>					
Overige voorzieningen:					
Voorziening jubileum	737	431	137	0	1.031
Voorziening langdurig ziek	682	467	224	458	467
Voorziening Persoonlijk Leefstijdsfase Budget	400	88	79	23	386
Voorziening ORT	0	800	0	0	800
Voorziening medirisk	753	585	98	293	947
Totaal voorzieningen	<u>2.572</u>	<u>2.370</u>	<u>537</u>	<u>774</u>	<u>3.631</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-16 €
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.028
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.603

Toelichting per categorie voorziening:

De voorzieningen voor jubileumuitkeringen betreft de toekomstige uitgaven voor additionele salarisbetalingen van medewerkers die conform de CAO vastgestelde duur van een dienstverband hebben bereikt.

De voorziening loondoorbetaling bij ziekte is gevormd voor de medewerkers die per balansdatum ziek zijn, en waarvoor een loondoorbetalingsverplichting geldt. De voorziening is bepaald op basis van inschattingen van de ziekteduur.

De voorziening voor de uren van het Persoonlijk Leefstijdsfase Budget (PLB) heeft als uitgangspunten de opbouw van het personeelsbestand verdeeld in leeftijdsgroepen en het toekomstig salaris.

De voorziening onregelmatigheids toeslag (ORT) is voor het met terugwerkende kracht uitkeren van ORT tijdens vakantie over de jaren 2012, 2013 en 2014 volgens het cao voorstel.

Met ingang van 2013 heeft Tergooi gekozen voor de Stop-loss verzekering van Medirisk aangaande letselschadeverzekering van het ziekenhuis. De Stop-loss verzekering resulteert in een hoger eigen risico bij het ziekenhuis dat tot uitdrukking komt in de voorziening.

Bij de voorzieningen voor jubileum en persoonlijk leefstijdsfase budget is een disconteringsvoet van 2% toegepast. De disconteringsvoet is meegenomen in de kolom 'dotatie' van het verloopoverzicht.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16 €	31-dec-15 €
Schulden aan banken	23.082	26.930
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>23.082</u>	<u>26.930</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2016 €	2015 €
Stand per 1 januari	34.243	41.198
Bij: nieuwe leningen	3.692	739
Af: aflossingen	7.292	7.694
Stand per 31 december	<u>30.642</u>	<u>34.243</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	7.560	7.313
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>23.082</u>	<u>26.930</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	2016 €	2015 €
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	7.560	7.313
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	23.082	26.930
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	592	281

5.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

In 2016 is het contract met Philips Medical Capital beoordeeld als Financial lease. Aan 3 vereisten van RJ 292.120 wordt voldaan waarbij wordt gekeken naar de economische realiteit van het contract. Op basis van de bekende gegevens is dan ook sprake van een financial lease ongeacht of Philips Medical Capital het omschrijft als operational lease. Het financial lease contract met Philips Medical Capital is daarom verantwoord als nieuwe lening in 2016.

Aan de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector en de ING Bank N.V. is door Tergooi een hypotheek gegeven met een hoofdsom van € 86,9 miljoen op alle registergoederen. Tevens is pandrecht verleend aan de hypotheeknemers op roerende zaken die nu en in de toekomst verbonden zijn aan de registergoederen. Met de ING Bank en ABN AMRO Bank zijn uit hoofde van de ultimo 2016 overeengekomen nieuwbouwfinanciering de volgende ratio's overeengekomen: de DSCR 1 dient minimaal 1,30 te bedragen, de DSCR 2 moet vanaf 2021 worden gerapporteerd, het solvabiliteitsratio dient minimaal 25% te bedragen en de EBITDA dient minimaal 17,0 te bedragen. Tergooi voldoet ultimo 2016 aan deze ratio's. De reële waarde van de langlopende leningen is € 26,9 miljoen.

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Crediteuren	9.353	8.556
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	7.560	7.313
Belastingen en sociale premies	5.599	5.737
Schulden terzake pensioenen	2.433	801
Nog te betalen salarissen	638	995
Reservering vakantiegeld	3.919	3.912
Reservering vakantiedagen	2.133	1.853
Te betalen uren Persoonlijk Leefstijdsfase budget	9.891	8.914
Overlopende passiva:		
Overige overlopende passiva	25.512	17.112
Totaal overige kortlopende schulden	<u>67.038</u>	<u>55.193</u>

Toelichting:

Crediteur PFZW wordt verantwoord onder schulden terzake pensioenen á € 1,2 miljoen. In 2015 werd deze gepresenteerd onder crediteuren. Onder overige kortlopende schulden worden onder andere de nuanceringen (afrekening oude schadelastjaren) verantwoord. In 2016 is er een mutatie geweest op de nuancering 2015 van € 2,5 miljoen en voor 2016 is er een nuancering van € 5,7 miljoen opgenomen. De overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

5.1.13.1 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTZi

bedragen x € 1.000,-

	Kosten van oprichting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen, en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Immateriële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op immateriële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	0	0	10.943	10.943
- gereed gekomen projecten	0	0	10.943	0	-10.943	0
- afschrijvingen	0	0	271	0	0	271
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.672</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.672</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	0	0	10.943	0	0	10.943
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	271	0	0	271
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.672</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.672</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0%	0,0%	10%-20%	0,0%	0,0%	

5.1.13.2 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIELE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling Verslaggeving WTzi

bedragen x € 1.000,-

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016					
- aanschafwaarde	137.505	32.623	106.560	4.293	280.981
- cumulatieve afschrijvingen	95.760	31.727	79.544	0	207.031
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>41.745</u>	<u>896</u>	<u>27.016</u>	<u>4.293</u>	<u>73.950</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	0	0	0	19.275	19.275
- gereed gekomen projecten	3.206	12	16.196	-19.414	0
- afschrijvingen	7.630	195	7.185	0	15.010
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	565	128	0	694
cumulatieve afschrijvingen	0	565	128	0	694
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-4.424</u>	<u>-183</u>	<u>9.010</u>	<u>-139</u>	<u>4.265</u>
Stand per 31 december 2016					
- aanschafwaarde	140.711	32.070	122.628	4.154	299.563
- cumulatieve afschrijvingen	103.390	31.357	86.601	0	221.348
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>37.321</u>	<u>713</u>	<u>36.026</u>	<u>4.154</u>	<u>78.215</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2%-10%	5%-10%	10%-20%	0,0%	

5.1.14.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN (ENKELVOUDIG)

bedragen x € 1.000,-

Projectgegevens			Investerings				
Nummer	Datum	Omschrijving	t/m 2015	2016	t/m 2016		Jaar van oplevering
					gereed	onderhanden	
			€	€	€	€	
Diversen	31-12-2016	Nieuwbouw Tergooi	218	2.537	0	2.755	2020
	31-12-2016	Diverse onderhanden werk	4.075	27.681	30.357	1.399	
Totaal			4.293	30.218	30.357	4.154	

5.1.14.2 SPECIFICATIE IN HET BOEKJAAR GEREEDGEKOMEN PROJECTEN (ENKELVOUDIG)

Projectgegevens				
Nummer	Datum	Omschrijving	Activapost	Totaal
				€
Diversen	31-12-2016	Terreinen	Bedrijfsgebouwen en terreinen	101
Diversen	31-12-2016	Verbouwingen	Bedrijfsgebouwen en terreinen	2.516
Diversen	31-12-2016	Instandhouding	Bedrijfsgebouwen en terreinen	589
Diversen	31-12-2016	Installaties	Machines en installaties	12
Diversen	31-12-2016	Inventaris	Andere vaste bedrijfsmiddelen	8.481
Diversen	31-12-2016	Automatisering	Andere vaste bedrijfsmiddelen	7.576
Diversen	31-12-2016	Automatisering	Kosten van intellectuele eigendom	10.943
Diversen	31-12-2016	Vervoer	Andere vaste bedrijfsmiddelen	139
Totaal				30.357

BIJLAGE

5.1.15 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016 (enkelvoudig)
bedragen x € 1.000,-

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werke-lijke rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossingswijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€	€		€	
ING Bank 65.14.11.076	1-jul-10	55.000	10	Geldlening	2,60%	25.208	0	5.500	19.708	0	4	lineair	5.500	hypothecair
BNG 40.105025.01	20-dec-00	22.689	20	Geldlening	3,24%	5.956	0	1.134	4.821	0	4	lineair	1.134	borging WfZ
BNG 40.91228	3-jul-00	10.083	20	Geldlening	5,96%	2.395	0	504	1.891	0	4	lineair	504	borging WfZ
DLL 52844340099375	1-sep-15	114	3	Financial lease	0,00%	105	0	41	63	0	2	lineair	38	object
DLL 52846040099334	1-sep-15	625	5	Financial lease	3,29%	580	0	113	467	0	4	annuitair	122	object
Philips Medical Capital	1-dec-16	3.685	6	Financial lease	2,27%	0	3.692	0	3.692	592	6	annuitair	262	object
Totaal						34.243	3.692	7.292	30.643	592			7.560	

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000,-

BATEN**16. Opbrengsten zorgprestaties***De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	236.317	236.165
Overige zorgprestaties	2.030	1.757
Totaal	<u><u>238.347</u></u>	<u><u>237.922</u></u>

17. Subsidies*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS (opleidingsfonds)	7.533	9.740
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS (kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg)	1.913	1.869
Totaal	<u><u>9.446</u></u>	<u><u>11.609</u></u>

Toelichting:

In 2016 is er minder subsidie voor FZO (€ 1,2 miljoen) en het Opleidingsfonds (€ 1,0 miljoen) ontvangen.

18. Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige dienstverlening	632	694
Overige opbrengsten	7.560	10.282
Opbrengst Stichting tot Bijstand	16.000	0
Totaal	<u><u>24.192</u></u>	<u><u>10.976</u></u>

Toelichting:

Stichting tot Bijstand heeft op 23 december 2016 haar financiële middelen, bestaande uit een bedrag van € 16,0 miljoen, overgemaakt aan Stichting Tergooi. Tevens zijn alle verplichtingen van Stichting tot Bijstand overgedragen aan Stichting Tergooi. Op 21 maart 2017 is de rechtspersoon St. tot Bijstand opgeheven en uitgeschreven uit het handelsregister.

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	96.532	96.777
Sociale lasten	14.524	14.432
Pensioenpremies	8.062	7.825
Andere personeelskosten	4.361	4.070
Subtotaal	<u>123.479</u>	<u>123.104</u>
Personeel niet in loondienst	7.479	5.278
Totaal personeelskosten	<u><u>130.958</u></u>	<u><u>128.382</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):		
Personeel algemene en administratieve functies	248	265
Personeel hotelfuncties	233	239
Personeel patientgebonden functies	1.429	1.425
Leerling verpleegkundig personeel	33	51
Personeel terrein en gebouwgebonden functies	25	26
Personeel werkzaam in buitenland	0	0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>1.968</u></u>	<u><u>2.007</u></u>

Toelichting:

De lonen en salarissen laten een daling van € 0,25 miljoen t.o.v. 2015. De daling wordt veroorzaakt door een daling van de salariskosten als gevolg van de afname van het aantal fte's. De sociale lasten en pensioenpremies zijn daarentegen gestegen.

Het personeel niet in loondienst is gestegen met € 2,2 miljoen. De voornaamste oorzaak ligt bij de extra ondersteuning bij de implementie van ZIS/EPD in 2016.

20. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	14.675	20.607
- financiële vaste activa	0	0
Overige afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	271	0
- materiële vaste activa	291	0
Totaal afschrijvingen	<u><u>15.237</u></u>	<u><u>20.607</u></u>

Toelichting:

Als gevolg van de wijziging in bekostiging heeft Tergooi een inschatting gemaakt van de verwachte economische levensduur en de eventuele restwaarde van de panden. Er is besloten om de afschrijvingstermijn van de gebouwen te laten eindigen in 2020, omdat volgens verwachting de nieuwbouw locatie in Hilversum in 2021 in gebruik genomen wordt.

In 2015 is een duurzame waardevermindering verwerkt van € 7,1 miljoen. Daarnaast zijn er in 2016 een aantal projecten geactiveerd die reeds in 2015 geactiveerd hadden moeten worden.

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

21. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Honorarium vrijgevestigde medisch specialisten	38.589	34.320
Totaal	<u>38.589</u>	<u>34.320</u>

Toelichting:

Het honorarium vrijgevestigde medisch specialisten stijgt in 2016 met € 4,3 miljoen voornamelijk door een herberekening op 2015 en 2016 van totaal 3,3 miljoen. Daarnaast is de omzet gestegen waardoor het honorarium vrijgevestigde medisch specialisten naar verhouding mee is gestegen.

22. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	8.240	8.388
Algemene kosten	13.963	14.645
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	44.504	43.567
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	1.485	1.636
- Energiekosten gas	773	772
- Energiekosten stroom	999	1.146
Subtotaal	<u>3.257</u>	<u>3.554</u>
Huur en leasing	946	1.027
Dotaties en vrijval voorzieningen	277	352
Totaal overige bedrijfskosten	<u>71.187</u>	<u>71.533</u>

23. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	8	87
Subtotaal financiële baten	<u>8</u>	<u>87</u>
Rentelasten	-945	-1.299
Resultaat deelnemingen	8	-14
Subtotaal financiële lasten	<u>-937</u>	<u>-1.313</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-929</u>	<u>-1.226</u>

24. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen materiële gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden, die impact hebben op de jaarrekening.

5.1.17 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

De Raad van Bestuur van Stichting Tergooi heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld in de vergadering van 30 mei 2017.

De Raad van Toezicht van Stichting Tergooi heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 30 mei 2017.

5.1.18 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Raad van Bestuur

Raad van Toezicht

drs. J.G. den Hollander, voorzitter

Prof. dr. J.A. Emanuels, voorzitter

dr. R.J. Roorda MBA

drs. P.N. van Wageningen

mw. Mr. A.E. van der Pauw

drs. F.F.L. Vlak

mr. H.J. Rutten

Prof. dr. A.M. Stiggelbout

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Er is geen statutaire regeling met betrekking tot de resultaatbestemming.

5.2.2 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant